

תפ"ח 44738/05/13 - מדינת ישראל נגד זאב גורליק - עניינו הסתיים, אולגה גורליק

בית המשפט המחוזי בירושלים

תפ"ח 44738-05-13 מדינת ישראל נ' גורליק(עציר) ואח'

לפני כבוד השופט הבכיר, צבי סגל - אב"ד, והשופטים בן-ציון גרינברגר וארנון דראל
המאשימה מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד אורי קורב
מפרקליטות מחוז ירושלים (פלילי)

נ-ג ד-

הנאשמים

1. זאב גורליק - עניינו הסתיים

2. **אולגה גורליק**

ע"י ב"כ עו"ד מיכאל עירוני

גזר-דין - נאשמת 2

השופט צבי סגל - אב"ד

כתב אישום

1. הנאשמת 2 (להלן: "הנאשמת") הורשעה, על פי הודאתה שניתנה במסגרת הסדר טיעון, בעבירת סיוע לרצח, לפי סעיף 300(א)(2) בצרוף סעיף 32 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "החוק"). הנאשם 1 (להלן: "הנאשם") הורשע בעבירת רצח ונידון למאסר עולם ביום 27.1.14.

הנאשם הינו בן זוגה של הנאשמת. בטרם הכיר את הנאשמת היה נשוי לאיריס ז"ל (להלן: "המנוחה") בין השנים 1995 - 2009, ממנה נולדו לו שני ילדים. בשנת 2007 עזב הנאשם את המנוחה ועבר להתגורר עם הנאשמת, ובשנת 2008 נולדה לשניים ילדה משותפת. בשנת 2009 התגרשו הנאשם והמנוחה ובשנת 2011 נישאו הנאשמים.

בגין התקופה בה חי בנפרד מהמנוחה וילדיהם המשותפים חב הנאשם תשלומי מזונות, אשר הצטברו לסכום של 69,448 ₪. המנוחה פתחה בהליך הוצאה לפועל כנגד הנאשם, על מנת לגבות את חוב המזונות, ועקב כך הוטל עיקול צד שלישי על משכורתו של הנאשם לטובתה.

על פי כתב האישום המתוקן, גמלה בליבו של הנאשם החלטה לרצוח את המנוחה ולהפטר מגופתה על ידי המסה בחומצה, והנאשמת הסכימה לסייע לו בכך. לשם הוצאת התוכנית אל הפועל, החלו השניים לתכנן כיצד לבצע את הרצח ולהפטר מהגופה, וכיצד להתמודד עם חקירתם במשטרה במידה שייחשדו בהם בביצועו.

ביום 11.3.13 חיפשה הנאשמת ברשת האינטרנט מידע לגבי המסת גופות. בין היתר ערכה חיפוש אחר: **"פורום כימיים, איך להמיס שיער"**. ביום 12.3.13, משעות הבוקר ועד שעות הערב, ביצעה הנאשמת עשרות חיפושים כדי לקדם את תוכנית הרצח, ובין היתר תרה אחר: **"דרכים שונות כיצד להמיס גופת אדם"**, **"איך להעלים גופה"**, **"באיזו חומצה הכי טוב להמיס גופה בתנאים ביתיים"**, **"תגובה בין סודה קאוסטית לפלסטיק"**, **"נקודות חשובות בחקירת תיקים הקשורים להיעלמות אדם"** וחיפושים דומים נוספים. במקביל, קנה הנאשם חבית פלסטיק שחורה וג'ריקן מים בנפח 20 ליטר. עוד השיגו הנאשמים סודה קאוסטית בדרך שאינה ידועה.

ביום 29.4.13, בסמוך לשעה 17:00, נסע הנאשם למקום עבודתה של המנוחה, ובמקביל המשיכה הנאשמת לחפש ברשת האינטרנט חיפושים כגון: **"השפעת הסודה הקאוסטית על אדם"**, **"איך להמיס גופה באלקלי"**, **"איך להפטר מגופה"** וחיפושים דומים אחרים. בשעה 19:30 נפגש הנאשם עם המנוחה והשניים נסעו בצוותא במכוניתה של המנוחה לכיוון ביתם של הנאשמים. במהלך נסיעתם, התכתבה הנאשמת עם הנאשם באמצעות מכשירי הטלפון הסלולרי של השניים, הודיעה לו על הימצאות אנשים בגינה מתחת לביתם, וייעצה לו לא להתקרב עם הרכב ליד הבית, זאת כדי שהנאשם לא יראה בחברת המנוחה בסמוך למועד הרצח.

הנאשם והמנוחה עלו לדירת הנאשמים, עת הנאשמת שהתה במקום אחר. בסמוך לאחר מכן, רצח הנאשם את המנוחה בדקירות סכין. או אז, ובהתאם לתכניתם, בשעה 21:00 או בסמוך לכך, הכניסו הנאשמים את גופת המנוחה לתוך חבית פלסטיק בה הייתה סודה קאוסטית, והוסיפו לחבית נוזל על מנת שהסודה תמיס את הגופה. גופת המנוחה החלה לעבור תהליך של פירוק הרקמות.

לאחר הרצח, נסעו הנאשמים ברכבה של המנוחה וזנחו אותו בבית חנינא, בסמוך לפסי הרכבת, על מנת לשבש את חקירת המשטרה.

הראיות לעונש

2. לבית המשפט הוגש תסקיר מפורט, מעמיק ונרחב, אודות בני משפחת המנוחה. מטעם המאשימה לא הוגשו

עמוד 2

ראיות לעונש ומטעם ההגנה העיד הנאשם.

3. **תסקיר נפגעי העבירה** מתאר את האופן בו נפגעו והשתנו ללא הכר חייהם של בני משפחת המנוחה. המנוחה הותירה מאחוריה שלושה ילדים, בעל, אם וסבתא. עד להירצחה, הייתה המנוחה עמוד התווך של משפחתה, ועם מותה קרס הבניין המשפחתי כולו. חייהם של כל אחד מבני המשפחה עברו זעזוע מן הסוג האיום ביותר; כך לגבי האם, הבעל והסבתא, אך מעל לכל לגבי ילדי המנוחה.

עורכי התסקיר ציינו את המובן והידוע, כי כאשר מדובר בילדים, או אז מוות פתאומי של קרוב פוגע ביכולתם לעבור תהליך של עיבוד האבל ועלול להוביל למצב בו תחושת האבל אינה מעובדת במשך שנים רבות. עת הורה נרצח על ידי ההורה השני, החוויה הראשונית המשתלטת הינה של כאוס מוחלט וחוסר אונים מול אלימות שאין לה גבולות ואין נגדה כל הגנה, ולביטחונם הקיומי אין כמעט אחיזה במציאות. ההלם, חוסר האונים, הכעס, האימה והשנאה הם מעבר למה שילד סביר ונורמלי יכול להכיל.

בנה הבכור של המנוחה, מ', היה בן 12.5 בהירצחה. מ' סובל מהפרעת תקשורת, ואימו הייתה הגורם שתיווך עבורו את הקשר אל העולם ואת הקשרים עם הדמויות השונות שבו. המנוחה היוותה עוגן הישרדותי עבורו והייתה היחידה שקיבלה אותו ללא תנאי. במותה נותר מ' חסר עוגן ומקור תמיכה. מבחינת מ', החיים כיום אינם אפשריים, היות ובמות אימו גם חלק מרכזי בו נגדע ומת. תחושות אלו מובילות לנטייה אובדנית שמתממשת במעשים בפועל. כך, מיד עם הישמע הבשורה האיומה על רצח אימו, אחז בידו סכין וניסה לפגוע בעצמו. תפקודו היומיומי של מ' נפגע עד מאוד. לעיתים הוא נעלם מהבית או משתטח על הרצפה ומדבר בשפה לא ברורה. בשל התנהגותו, מ' אף אושפז בבית החולים "איתנים" לשם הערכה וחשש להתפתחות פסיכوزה. לבסוף נמצא, כי מ' אינו סובל מפסיכוזה אלא מפוסט טראומה קשה בשל מות אימו. מעבר לאובדן אימו, העובדה כי אביו ואשתו הם הנאשמים ברצח אמו מזעזעת את מ' ולא מותירה לו בסיס איתן להיאחז בו. בשל מצבו של מ', הוחלט למצוא לו מסגרת פנימייתית טיפולית.

בנה השני של המנוחה, י', היה בן 8.5 בעת הירצחה. בדומה לאחיו הבכור, גם י' מאובחן כסובל מהפרעת תקשורת. י' מתקשה להבין את העובדה שמי שרצח את אימו הם אביו ואשתו, ונוצר אצלו בלבול בין טוב ורע. י' נותר עם תחושה של חוסר אמון בעולם ובאחרים. הוא חרד ומתקשה ליצור קשר של אמון עם דמויות חדשות שאינו מכיר. כעת, כשאחיו הבכור, הדמות היחידה שנותרה קבועה בחייו, עומד להיפרד ממנו ולעבור לפנימייה, הדבר עלול ליצור שבר טראומתי נוסף ל-י'.

ג', בנם המשותף של המנוחה ובעלה, היה כבן 3 במועד הרצח. אביו נמנע מלדבר עימו על האובדן, ובשל כך ג' משתמש בדמיונו על מנת להשלים את החסר, ואף אמר לאביו שברצונו "לטוס לשמים" כדי להתאחד שם עם אמו. המנוחה הייתה הדמות הדומיננטית הקבועה בשנות חייו הקצרות של ג', ואובדנה הותיר אותו בסיכון התפתחותי. העברת דמות עיקרית מהמנוחה לאביו של ג', בנסיבות טראגיות ופתאומיות, הינה תהליך מורכב לשני הצדדים.

בנוסף לפגיעה העיקרית והקשה בילדים, נפגע גם בעלה של המנוחה, א'. א' עלה ארצה לבדו מברית המועצות, ופרט למנוחה ולבנם המשותף אין לו עוד משפחה או מקורות תמיכה. א' איבד את הציר המרכזי בחייו, ועבר בן רגע מחייו כאיש משפחה החי עם שלושה ילדים בביתו, עובד ולומד, לאדם בודד המגדל ילד צעיר ויתום מאם. בשל הצורך לטפל בבנו לא נותר ל-א' זמן רב לעבוד והוא מתקיים בדוחק. כמו כן, אמה של המנוחה, נ', אשה כבת 67, לקחה על עצמה את עול הטיפול בשני ילדיה הגדולים של בְּתָהּ, ומתפקדת כהורה יחידה, תוך וויתור מוחלט על צרכיה. בנוסף, נ' חווה חרדות קיומיות בנוגע לבריאותה וליכולתה לתפקד לאורך זמן כאם עבור הילדים.

4. **מטעם ההגנה** העיד הנאשם סופר על מערכת היחסים עם הנאשמת ועל אופייה. לדבריו, הנאשמת הקדישה את מיטב זמנה לטיפול בבתם התינוקת, שנולדה בטרם עת וסובלת מבעיות התפתחות. הנאשם טען, כי בשעת ביצוע המעשים הייתה הנאשמת בשוק. כמו כן מסר, שבתו התינוקת נמסרה לרשויות הרווחה, מאחר שאין אף גורם בארץ שמוכן לקחתה תחת אחריותו.

תמצית סיכומי הצדדים לעונש

5. **ב"כ המאשימה** טען, כי הרצח לו סייעה הנאשמת היה למעשה רצח של משפחה שלמה, אשר לא תשוב להיות כשהייתה. ב"כ המאשימה חזר על האמור בתסקיר נפגעי העבירה וציין את הנזק הכבד שנגרם לבני המשפחה כתוצאה מהרצח. עוד טען, כי הרצח בוצע כתוצאה מבצע כסף, תוך תכנון מדויק ורכישת פריטים לשם ביצועו. התכנון היה קר, מחושב ואכזרי מעבר לתכנון הבסיסי הנפוץ בדרך כלל במקרי רצח. ב"כ המאשימה הפנה את בית המשפט לפסקי דין בהם הושטו עונשים דו-ספרתיים גבוהים בגין עבירות דומות. לטענתו, מתחם העונש ההולם בעניינה של הנאשמת נע בין 16 - 20 שנות מאסר בפועל, שכן הנאשמת הייתה מעורבת באופן מלא בתכנון וביצוע, פרט לפעולת הקטילה עצמה. עוד טען, כי אין למעשה כל נסיבות מקלות לעניין מתחם העונש ההולם ויש להשית על הנאשמת עונש המתקרב לרף העליון של מתחם העונש ההולם.

באשר לנסיבות אישיות, טען ב"כ המאשימה כי אין לנאשמת נסיבות מיוחדות פרט לעובדה שאין לה עבר פלילי

וכי הודתה בכתב אישום מתוקן במסגרת הסדר טיעון.

6. **ב"כ הנאשמת** ביקש להשית על הנאשמת עונש מידתי וציין כי יש לבחון במה התבטא סיועה של הנאשמת. לטענתו, הנאשמת ביצעה חיפושים באינטרנט, לאחר שהנאשם החליט איך וכיצד להרוג את המנוחה. לא היה לה חלק פעיל והיא לא יזמה את האירועים. נטען, כי הופעל על הנאשמת לחץ נפשי כבד מצד הנאשם, וכי הנאשמת מצאה עצמה ללא יכולת לספק מזון לביתה. עוד ציין ב"כ הנאשמת, כי הודאתה ולקיחת האחריות מצידה חייבות להילקח בחשבון. לסברתו, יש לבחון את חיוניות הסיוע לביצוע העבירה ולדעתו הוא כלל לא היה בדרגה גבוהה. ב"כ הנאשמת הפנה אף הוא את בית המשפט לפסיקה נוהגת. לבסוף טען, כי העונש הראוי למתלוננת לא צריך להיות גבוה מ-10 שנות מאסר בפועל.

דברי הנאשמת

7. הנאשמת הביעה חרטה על תוצאות מעשיה וביקשה את סליחת משפחת המנוחה. לטענתה, היא הייתה מושפלת ומושפעת על ידי הנאשם. כל חייה התרכזו בטיפול בבתה התינוקת והיא כלל לא העלתה על דעתה שבעלה מסוגל לרצוח.

דין

8. כמצוות המחוקק, קביעה מתחם העונש ההולם תיעשה תוך שקילת הערך החברתי שנפגע ומידת הפגיעה בו, מדיניות הענישה הנהוגה והנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, זאת בהתאם להוראת סעיף 40ג(א) לחוק העונשין.

מתחם העונש ההולם

הערך החברתי המוגן ומידת הפגיעה בו

9. בסיועה למעשה הרצח שביצע הנאשם, פגעה הנאשמת בערך החשוב ביותר - ערך החיים. אופי המעשים והעובדה שאלה בוצעו לאחר תכנון קר ומחושב, עת הנאשמת מסייעת לנאשם לאורך תקופה, מצביעה על כך שמידת הזלזול של הנאשמת וההתעלמות שלה מזכותה הבסיסית של המנוחה לחיים מלאים משלה, הייתה רבה.

מדיניות הענישה הנוהגת

10. הצדדים, מזה ומזה, הגישו לבית המשפט פסקי דין רבים התומכים בטענותיהם. ב"כ הנאשמת הגיש מספר פסקי דין העוסקים בעניינם של נאשמים שביצעו עבירות סיוע לרצח, בכך שהסיעו מחבלים ליעד בו ביצעו פיגוע חבלני, תוך שחשדו או אף צפו בסבירות גבוהה כי מדובר במחבלים. בחלק מתיקים אלו נגזרו על הנאשמים עונשים של 10 שנות מאסר בפועל (ע"פ 1285/03 **חאלד עשור** נ' **מדינת ישראל** (29.9.03); ע"פ 7580/02 **אחמד ג'אבר** נ' **מדינת ישראל** (22.9.05)). לטענת ב"כ הנאשמת, מעשיהם של נאשמים אלה, אשר סיעו לפעולת טרור חבלנית כנגד אזרחי ישראל, הינם חמורים יותר ממעשי הנאשמת. עוד התייחס ב"כ הנאשמת לעונש מאסר של 17 שנים שהוטל על נאשם שהורשע במספר רב של עבירות סיוע לרצח וסיוע לניסיון לרצח, לאחר שסייע לביצוע פיגוע חבלני בו נהרגו ששה אזרחים ישראלים ונפצעו עשרות נוספים (תפ"ח (חי') 2084/05 **מדינת ישראל** נ' **פיכרי מנצור** (17.6.08)). ב"כ הנאשמת ביקש לאבחן בין מקרה זה לבין המקרה דנא, בו לטענתו אין הצדקה להטיל עונש מאסר כה משמעותי.

במבט ראשון נראה, כי דבריו של ב"כ הנאשמת מובילים למסקנה האמורה. בתי המשפט חזרו ועמדו על הצורך להעניש בחומרה מבצעי עבירות המונעים ממניעים אידיאולוגיים כחלק מפעילות טרור. יחד עם זאת, אין משמעות הדבר שלא ייתכנו מקרים של רצח, שאינם כתוצאה ממניע אידיאולוגי, אשר ייענשו בחומרה דומה ואף רבה יותר. כך למשל, הוטלו על נאשמת שהורשעה בשתי עבירות סיוע לרצח ובסיוע לניסיון לרצח של בנותיה 15 שנות מאסר בפועל (תפ"ח (ים) 837/05 **מדינת ישראל** נ' **שקיראת שרה** (13.11.06)).

בדומה לכך, אישר בית המשפט העליון עונש מאסר של 14 שנים על נאשם שהורשע בסיוע לרצח שלא ממניע אידיאולוגי, במסגרת הסדר טיעון (ע"פ 635/05 **אמג'דת דענא** נ' **מדינת ישראל** (26.11.07)).

מהמקובץ עולה אפוא, כי מדיניות הענישה הנוהגת מאפשרת השתת עונשי מאסר דו-ספרתיים חמורים גם במקרים של סיוע לרצח שאינו נובע ממניע אידיאולוגי, הכל בהתאם לנסיבות המקרה ולחומרתו. משכך, אעבור עתה לבחינת נסיבות העבירה דנא.

נסיבות הקשורות לביצוע העבירה

11. סעיף 40ט לחוק העונשין מפרט את הנסיבות הקשורות לביצוע העבירה בהן יתחשב בית המשפט בבואו לקבוע את מתחם העונש ההולם.

התכנון שקדם לביצוע העבירה - עבירת הרצח בוצעה לאחר תכנון קפדני ומדוקדק ולאחר השקעת מאמץ

בלתי מבוטל בהתארגנות מוקדמת. הנאשמת הייתה מעורבת באופן עמוק ושוטף בשלבי התכנון ואף היה עליה לספק את הפרטים המזוויעים הדרושים להשלמתו. דבריה של הנאשמת לפנינו, לפיהם היא לא חשבה שהנאשם מסוגל לבצע רצח, עומדים בסתירה לרצינות המחקר והתכנון שהושקעו מצידה, לפי הוראתו. הנאשמת תרה בדקדקנות אחר מידע אינטרנטי בדבר היפטרות מגופות באופן כללי, המסת גופות בדרך כימית בבית באופן ספציפי, ודרכים להתחמק מחקירת משטרה בדבר אדם נעדר.

בנוסף, הנאשמת ביצעה פעולת תצפית ביום הרצח ודיווחה לנאשם שלא רצוי שיתקרר לביתם כאשר בקרבת מקום שהו אותה עת עוברי אורח, על מנת שלא יראה בקרבת המנוחה. במצב דברים זה, אך מובן הוא כי טענת הנאשמת בדבר חוסר הבנתה את רצינות הסיטואציה אינה יכולה להתקבל והיא נדחית על ידי. התכנון המוקדם שבו הייתה מעורבת הנאשמת קרם עור וגידים, כאשר הנאשם רכש את כל הכלים והחומרים הדרושים להמסת גופתה של הנאשמת, ולבסוף, למרבה הזוועה והזעזוע, גופת המנוחה אכן הוכנסה לחבית מלאה סודה אקוסטית והחלה לעבור תהליך של פירוק רקמות.

התכנון הקר והמזוויע לו הייתה שותפה הנאשמת, מהווה נסיבה ייחודית ומשמעותית המצביעה על חומרת מעשיה.

חלקה היחסי של הנאשמת בביצוע העבירה - הנאשמת הורשעה בעבירה של סיוע לרצח. מעצם טיבה, עבירת הסיוע הינה עבירת מעגל שני, בה חלקו היחסי של המסייע נמוך באופן משמעותי מחלקו של המבצע העיקרי; אלא, שריחוק זה נלקח בחשבון כבר במנגנון הענישה הנפרד שפועל בעניינו של המסייע לרצח. בעוד הנאשם ברצח נדון למאסר עולם חובה, הרי שהעונש המירבי בעניינה של הנאשמת הינו 20 שנות מאסר. לפיכך, לא מצאתי לנכון ליחס משקל לקולא לנסיבה זו.

הנזק שהיה צפוי להיגרם ושנגרם בפועל מביצוע העבירה - הנזק שנגרם מביצוע העבירה הינו משמעותי ביותר. אין כל צורך להכביר במילים אודות הנזק שנגרם למנוחה, שאין חמור ממנו. יחד עם זאת, נזק עצום זה אינו עומד בפני עצמו, שכן רצח המנוחה הוביל מיידית גם לנזקי משנה רבים וחמורים שנגרמו לכל אחד מבני משפחתה, ובעיקר לילדיה, אשר אחד מהם הגיע לכדי ערעור נפשי של ממש ותחושת אובדנות, שאחריתה מי ישורנה.

הנזק שנגרם למנוחה ולמשפחתה היה צפוי מבחינת הנאשמת, אשר הכירה את המשפחה מקרוב בהיותה

נשואה לגרושה של המנוחה. העובדה שנזק זה לא מנע מהנאשמת לסייע באופן אקטיבי ומתמשך למעשי הנאשם, מוסיפה למשקל חומרת מעשיה.

הסיבות שהביאו את הנאשמת לבצע את העבירות- הנאשמת טענה כי היא ביצעה את המעשים בשל

השפעת הנאשם עליה. לטענתה, היא הייתה מושפלת ולא יכלה להתנגד לו.

ייתכן שהנאשמת אכן ביצעה את המעשים בשל השפעת הנאשם. יחד עם זאת, בנסיבות העניין לא מצאתי לייחס לדבר משקל רב לקולא, שכן התכנון המוקדם בו השתתפה דרש זמן ממושך. העובדה שבמשך זמן לא מועט הנאשמת לא מצאה לנכון לגלות התנגדות כלשהי, או למצער ניסיון להימנע ממעורבות, מביאני לכלל מסקנה כי השפעת הנאשם כמעט ואינה מפחיתה מאחריות הנאשמת למעשיה.

ניצול לרעה של מעמדה של הנאשמת או של יחסיה עם נפגע העבירה - לא הוצגו לפנינו נתונים בעניין

מערכת היחסים בין הנאשמת למנוחה. יחד עם זאת, על פי המתואר בכתב האישום המתוקן, בעת שהנאשם הסיע את המנוחה לכיוון בית הנאשמים, הייתה הנאשמת מודעת למעשים ושיתפה עימו פעולה. משכך, הנאשמת שותפה לניצול של הנאשם את מערכת היחסים ששררה בינו לבין המנוחה.

מצוקה נפשית עקב התעללות- הנאשמת ובא כוחה המלומד הזכירו בדבריהם מערכת יחסים משפילה ואף

מתעללת כלפי הנאשמת מצד הנאשם. דא עקא, שכתב האישום המתוקן אינו מזכיר מערכת יחסים כזו, ואף לא הוצגו לפנינו כל ראיות אחרות בנושא. לפיכך, לא ניתן להתחשב בנסיבה זו בעניינה של הנאשמת.

אכזריות, אלימות או התעללות בנפגע העבירה - מעשי הנאשם, להם סייעה הנאשמת במישור התכנון

והביצוע, בוצעו באלימות, אכזריות ואף התעללות נוראית. אף אם אצא מנקודת הנחה שהנאשמת לא ידעה על האופן בו הנאשם תכנן לבצע את פעולת הקטילה עצמה, הרי שעצם התכנון בדבר הדרכים להפטר מגופתה של המנוחה, והמידע שחיפשה הנאשמת על המסת הגופה באופן כימי, מהווים מעשים אכזריים בדרגה גבוהה ביותר, וייתכן שניתן לסווגם גם כהתעללות בגופתה של המנוחה. האכזריות וההתעללות במנוחה מהווים נסיבה משמעותית נוספת להחמרה בעונשה של הנאשמת.

יכולתה להימנע מהמעשה ומידת שליטתה על מעשיה - לא נשמעה כל טענה בדבר בעיה מנטלית, נפשית

או קוגניטיבית שפגעה ביכולתה של הנאשמת לשלוט על מעשיה או להימנע מהם. באשר לטענת היותה נתונה תחת

השפעת הנאשם, נושא זה זכה להתייחסות לעיל בחלק הדן בסיבות שהביאו את הנאשמת לבצע את העבירה.

מספר נסיבות המנויות בסעיף 40ט אינן רלוונטיות לעניינה של הנאשמת. כך לגבי **מצוקתו הנפשית של הנאשם עקב התעללות על ידי נפגע העבירה** וכן לגבי **קרבה לסייג פלילי**.

12. לאחר ששקלתי את הפגיעה בערכים החברתיים המוגנים, בחנתי את מדיניות הענישה הנהוגה, וסקרתי את הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, הגעתי למסקנה כי מתחם העונש ההולם לגבי מעשי הסיוע לרצח שביצעה הנאשמת נע בין 12 ל-16 שנות מאסר בפועל.

קביעת העונש המתאים בתוך המתחם

13. סעיף 40יא לחוק העונשין קובע, כי בעת גזירת העונש המתאים לנאשם יש לתת משקל לנסיבות המפורטות בסעיף. לפיכך, אעבור עתה לסקירת נסיבות אלו.

הפגיעה של העונש בנאשמת, לרבות בשל גילה - הנאשמת אינה בעלת נסיבות מיוחדות המביאות לפגיעה ייחודית בה, בשל העונש שיוטל עליה, מעבר לפגיעה הרגילה המתלווה לענישת נאשם שהורשע בדינו.

הפגיעה של העונש במשפחתה של הנאשמת - מאסרה של הנאשמת יוביל, ולמעשה מעצרה כבר הוביל, לפגיעה בְּבֵתָה התינוקות. הבת, הסובלת מקשיי התפתחות, נמסרה לרשויות הרווחה בשל העדר קרובי משפחה בארץ. יחד עם זאת, דעתי היא כי פגיעה זו בְּבֵתָה של הנאשמת אינה בעלת השלכה ממשית בשאלת העונש שראוי להטיל על הנאשמת; זאת, בשל העובדה ששום מידה של התחשבות בנסיבה זו לא תשפיע על הפגיעה בְּבֵתָה. מרגע שביצעה הנאשמת עבירה כה חמורה, כסיוע לרצח, משמעות הדבר הוא מאסרה מאחורי סורג ובריוח לשנים לא מועטות, מה שבנסיבות העניין מאלץ, למרבה הצער, את מסירת התינוקות לרשויות הרווחה.

הנזקים שנגרמו לנאשמת מביצוע העבירה ומהרשעתה - מעבר לאמור לעיל באשר לפגיעת העונש בנאשמת, לא הועלו לפנינו טענות בדבר נזק שנגרם לנאשמת כתוצאה מביצוע העבירה או מהרשעתה.

נטילת האחריות על מעשיה ומאמציה לחזור למוטב - הנאשמת הודתה במעשיה לפני בית המשפט והביעה

חרטה בגינם. אביא זאת בחשבון שיקוליי לעונש.

מאמצי הנאשמת לתיקון תוצאות העבירה ולפיצוי על הנזק שנגרם בשלה - נוכח תוצאותיהם ההרסניות

של מעשיה, אין ביכולתה של הנאשמת לפעול לתיקונם. באשר לפיצוי על הנזק, לא נטען לפנינו דבר במישור זה.

נסיבות חיים קשות שהייתה להן השפעה על ביצוע מעשה העבירה - הנאשמת עלתה ארצה בגפה וסבלה

מקשיי הסתגלות. על אף שברוסיה עבדה בתור מנהלת בחברה גדולה, בארץ נאלצה הנאשמת לעבוד בחברת אבטחה ולבסוף אף הפכה לעקרת בית. הנאשמת ציינה לפנינו את עובדת השפלתה על ידי הנאשם. על אף הקשיים הממשיים שחוותה הנאשמת בשל הגירתה, לא מצאתי כי נסיבות אלו הינן בעלות השלכה ישירה על ביצוע מעשה העבירה, ואיני מעניק להן משקל רב.

עברה הפלילי של הנאשמת - הנאשמת נעדרת עבר פלילי, אלא שבנסיבות העניין אין להעניק לעובדה זו

משקל ממשי.

מספר נסיבות המנויות בסעיף 40יא אינן רלוונטיות לעניינה של הנאשמת. כך לגבי **שיתוף הפעולה עם רשויות**

אכיפת החוק, התנהגותה החיובית ותרומתה לחברה, התנהגות רשויות אכיפת החוק-חלוף הזמן מאז ביצוע העבירה.

14. בגדר השיקולים שיש לשקול בגזירת העונש המתאים לנאשם, כוללים סעיפים 40 ו-40א לחוק העונשין גם את שיקול **ההרתעה האישית** של הנאשמת ואת שיקול **הרתעת הרבים**. בעניינה של הנאשמת אין מקום לתת משקל לשיקול ההרתעה האישית. לעומת זאת, שיקול הרתעת הרבים עומד בעינו ומקבל משנה תוקף עת מדובר בסיוע למעשה רצח נתעב ואכזרי כל כך.

15. בקביעת העונש המתאים לנאשמת יש להתייחס גם לסעיפים 40ד ו-40ה לחוק העונשין, המאפשרים לבית המשפט לחרוג ממתחם העונש ההולם לקולא משיקולי **שיקום**, או לחרוג ממנו לחומרא משיקולי **הגנה על שלום הציבור**. שיקול השיקום אינו רלוונטי בעניינה של הנאשמת, ואף לא נשמעה כל טענה בכיוון זה. התרשמותי מהנאשמת הינה כי גם שיקול ההגנה על שלום הציבור אינו מתקיים, ולו בשל העובדה שאין לה עבר פלילי, כנדרש בסעיף 40א לחוק העונשין.

16. משקלול הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה עולה, כי בכל הנוגע למיקום עונשה של הנאשמת בתוך מתחם העונש ההולם ישנו איזון מסוים בין השיקולים השונים, עם נטייה לחומרא.

התוצאה

17. במכלול נסיבות המקרה, כמפורט בהרחבה לעיל, ובמידת האיזון המתחייבת בין האינטרסים המנוגדים, מזה ומזה, דעתי הינה כי יש להשית על הנאשמת את העונשים הבאים:

(א) 15 שנות מאסר בפועל.

(ב) 3 שנות מאסר על תנאי שלא תבצע תוך 3 שנים משחרורה ממאסר כל עבירת אלימות כנגד גוף.

השופט בן ציון גרינברגר:

אני מסכים.

השופט ארנון דראל:

אני מסכים.

הוחלט אפוא לגזור על הנאשמת כאמור בפסקה 17 לגזר דינו של כבוד האב"ד, השופט הבכיר, צבי סגל.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום מהיום.

ניתן והודע היום, ט' תמוז תשע"ד, 07 יולי 2014, במעמד הנוכחים.